

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 71 0 Rs 288151 21 Rev
Banjaluka, 16.03.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Tanje Bundalo kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Violande Šubarić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca D.L. iz B., zastupanog u revizionom postupku po punomoćniku N.B., advokatu iz B., protiv tužene N.b. a.d. B., koju zastupa punomoćnik Z.P., advokat iz B., radi zaštite prava iz radnog odnosa, odlučujući o reviziji tužene protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 288151 20 Rsž 2 od 24.03.2021. godine, na sjednici održanoj dana 16.03.2022. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se usvaja, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 288151 20 Rsž 2 od 24.03.2021. godine se ukida i predmet se vraća tom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 288151 19 Rs 2 od 08.10.2020. godine, djelimično je usvojen tužbeni zahtjev tužioca i obavezana tužena da tužiocu na ime naknade materijalne štete u vidu izgubljene zarade - plate, isplati 6 plata u iznosu od po 1.800,00 KM za svaku neto mjesečnu platu, te da iznose od po 1.000,00 KM za svaku mjesečnu platu uplati kod nadležnih fondova za poreze i doprinose na ime tužioca, počev od 12.02.2018. godine pa do 12.08.2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od dana dospelosti svake pojedinačne plate pa do konačne isplate, dok je u ostalom dijelu tužbeni zahtjev odbijen kao neosnovan.

Odlučeno je da svaka strana snosi svoje troškove parničnog postupka.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 288151 20 Rsž 2 od 24.03.2021. godine žalba tužioca se usvaja, presuda Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 288151 19 Rs 2 od 08.10.2020. godine, preinačava i sudi:

Poništava se rješenje tužene broj ... od 08.02.2018. godine i rješenje broj ... od 22.03.2018. godine kojim je otkazan ugovor o radu tužiocu.

Obavezuje se tužena da tužioca vrati na posao koji je tužilac obavljao prije otkaza ugovora o radu ili na drugo radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi i radnim sposobnostima.

Obavezuje se tužena da tužiocu na ime neisplaćenih plata isplati za februar mjesec 2018. godine iznos od 1.158,09 KM, za period od marta mjeseca 2018. godine do avgusta 2018. godine mjesečne iznose od po 1.795,50 KM, za period septembar 2018. godine do avgusta 2020. godine mjesečne iznose od po 1.800,00 KM sve sa zakonskom zateznom kamatom od dospelosti svakog pojedinog mjesečnog iznosa na ime naknade plate do isplate, u roku od 15 dana od dana prijema prepisa ove drugostepene odluke.

Obavezuje se tužena da tužiocu za period od 12.02.2018. godine do avgusta mjeseca 2020. godine uplati doprinose nadležnom Fondu, u roku od 15 dana od dana prijema prepisa ove drugostepene odluke.

U preostalom dijelu zahtjev tužioca za isplatu plata od septembra 2020. godine do povratka na posao i isplatu doprinosa za isti period se odbija.

Obavezuje se tužena da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.252,50 KM u roku od 15 dana od dana prijema prepisa ove drugostepene odluke, dok se zahtjev za naknadu troškova preko dosuđenog iznosa odbija.

Žalba tužene se odbija.

Obavezuje se tužena da tužiocu naknadi troškove žalbenog postupka u iznosu od 562,50 KM u roku od 15 dana od dana prijema prepisa ove drugostepene odluke.

Zahtjev tužioca za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 562,50 KM se odbija.

Zahtjev tužene za naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 877,50 KM se odbija.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužena, iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužilac predlaže da se revizija odbaci, odnosno odbije.

Revizija je osnovana.

Predmet spora ovoj parnici je zahtjev tužioca za poništenje rješenja broj ... od 08.02.2018. godine i rješenje broj ... od 22.03.2018. godine, kojima mu je utvrđen prestanak radnog odnosa, te zahtjev za uspostavu radno - pravnog statusa tužioca u potpunosti.

Na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka prvostepeni sud je utvrdio da je tužilac kod tužene obavljao poslove direktora Filijale u B.; da je od strane radnika tužene upravi banke podnesena prijava dana 24.01.2018. godine o povredi radne obaveze od strane tužioca koja se odnosi na to da tužilac nije zatražio odobrenje za nabavku roba, usluga i radova i da je samoinicijativno obnovio rasvjetu u Filijali B., a da je vrijednost tih radova 3.951,68 KM; da je u vezi navoda iz ove prijave tužilac dao izjavu dana 25.01.2018. godine u kojoj navodi da su izvršeni radovi bili nužni zbog toga što je Filijala ostala bez rasvjete a radnici nisu bili u mogućnosti obavljanja radnih zadataka, da je urađeno i više od ponude, da u to vrijeme nije bilo direktora sektora sa kojim je te probleme rješavao i da je o istim upoznao gospodina S. koji je bio u Filijali B. kada je ostala bez rasvjete; da je od strane radnika tužene upravi banke podnesena prijava dana 31.01.2018. godine o povredi radne obaveze od strane tužioca koja se odnosi na to da član 4. Ugovora o oročenom depozitu koji je zaključen sa ... fondom RS 16.10.2017. godine nije definisan u skladu sa zaključcima Odbora tužene koji je naveden u zapisniku od 13.9.2017. godine u pogledu kamatne stope; da je u vezi navoda iz ove prijave tužilac dao izjavu dana 31.01.2018. godine u kojoj osporava navode prijave tvrdnjama da nije upoznat sa zaključcima Odbora i da mu isti nisu dostavljeni; da je tužena po podnesenim prijavama donijela rješenje 08.02.2018. godine kojim je tužiocu otkazala ugovor o radu i da prema dispozitivu navedenog rješenja ugovor o radu tužiocu se otkazuje iz razloga što je izvršio zloupotrebu položaja i prekoračio ovlaštenje sa materijalnim i drugim štetnim posljedicama po poslodavca, čime je

izvršio težu povredu radne obaveze iz člana 89. stav 1. alineja 3. tačka 3. Pravilnika o radu tužene i člana 179. stav 2. alineja 3. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16 i 66/18, u daljem tekstu: ZR); da je protiv navedenog rješenja tužilac izjavio žalbu i da je, odlučujući o žalbi, uprava tužene donijela rješenje broj ... od 22.03.2018. godine kojim je žalba odbijena i potvrđeno rješenje broj ... od 08.02.2018. godine o otkazu ugovora o radu broj ... od 15.12.2016. godine.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud nalazi da je dokazana povreda radne obaveze iz člana 89. stav 1. alineja 3. tačka 3) Pravilnika o radu tužene, jer tužilac nije zatražio odobrenje za nabavku roba, usluga i radova u vrijednosti 3.951,68 KM, čime je prekoračio svoje ovlaštenje jer je samoinicijativno obnovio rasvjetu u filijali; da tužilac nije dokazao da je upoznao članove uprave odnosno da je imao potrebnu saglasnost za izvođenje potrebnih radova i da je ovaj postupak tužioca učinjen bez provedene procedure suprotno podzakonskom aktima tužene, što ni tužilac ne spori da je učinio samoinicijativno obnovu rasvjete u Filijali B. u ukupnom iznosu od 3.951,68 KM, bez odobrenja uprave tužene.

Takođe, prvostepeni sud nalazi da je u tački 3. zapisnika koji je sačinjen na sjednici Odbora ... (ALCO) broj 62 navedeno da je fond Republike Srpske uputio zahtjev za dostavljanje uslova za oročavanje sredstava u iznosu od 1.700.000,00 KM; da su se članovi odbora složili da se za traženu ročnost ponudi kamatna stopa od 2,8%, a da se u slučaju prijevremenog razročavanja sredstava prizna kamatna stopa za dostignuti period oročenja, odnosno za period koji je najbliži za dostignuti period; da je za dostignuti period oročenja kamata iznosila 0,3%, a ne 2,2% kako je to tužilac primijenio; da nisu tačne tvrdnje tužioca da nije upoznat sa ponudom za oročavanje depozita i da se obraćao tuženom radi daljnjih instrukcija, jer iz iskaza svjedoka G.B. proizlazi da je dostavila tužiocu zapisnik sa sjednice Odbora od 13.09.2017. godine i razgovarala sa tužiocem usmeno u cilju ispravke greške, za šta je bio pripremljen aneks ugovora.

Pored toga, prvostepeni sud zaključuje da je tužena evidentirala konstantan pad na svim finansijskim pozicijama u Filijali B. i da odgovornost snosi isključivo direktor filijale; da prema izvještaju sektora plasmana mreža stanje kredita na dan 31.12.2017. godine iznosi 5.589.000,00 KM, a 31.12.2015. godine 9.503.000,00 KM; da je iznos kredita prepolovljen, i da je tužena utvrdila pad plasmana kredita; da je u rješenju o otkazu ugovora o radu od 08.02.2018. godine tužena utvrdila i smanjenje broja transakcija u unutrašnjem prometu, kao i smanjenje oročenja depozita, te prihoda na plaćanje provizije na platnom prometu; da su se na osnovu navedenog stekli uslovi za otkaz ugovora o radu tužiocu zbog neostvarivanja rezultata rada.

Slijedom toga, prvostepeni sud je zaključio da je tužilac počinio teže povrede radne obaveze iz člana 89. stav 1. alineja 1. tačka 1) Pravilnika o radu tužene i da su se stekli uslovi za otkaz ugovora o radu tužiocu, ali kako je u toku vođenja disciplinskog postupka tužena prekršila procedure iz člana 180. stav 1. ZR time što nije dostavila tužiocu obavijest i navede osnov za davanje otkaza, činjenice i dokaze i da mu ostavi rok od 8 dana za izjašnjenje, temeljem odredbe člana 195. stav 2. ZR odbio je zahtjev tužioca za vraćanje na rad i obvezao je tuženu da tužiocu na ime naknade materijalne štete u vidu izgubljene zarade isplati šest plata u iznosu od po 1.800,00 KM za svaku neto mjesečnu platu, te iznose od po 1.000,00 KM uplati nadležnim fondovima počev od 12.02.2018. godine do 12.08.2018. godine sa zakonskom zateznom kamatom od dospelosti svake pojedinačne plate pa do isplate, a zahtjev preko dosuđenog je odbio.

Prvostepeni sud nalazi da je adekvatna satisfakcija tužiocu isplata 6 plata, cijeneći godine starosti tužioca i radni staž kao i težinu učinjene povrede radne dužnosti, te eventualnu štetu za tužioca, kao i da učinjene povrede radne dužnosti nisu nanijele štetu poslodavcu, a pri tome je imao u vidu i ranije izrečene novčane kazne koje je tužena izrekla tužiocu.

Drugostepeni sud je žalbu tužioca djelimično usvojio, prvostepenu presudu preinačio i sudio kao u izreci drugostepene presude, a žalbu tužene je odbio, sve temeljem odredbe člana 229. stav 1. tačka 1. i 4. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP).

Po ocjeni drugostepenog suda tužba tužioca je blagovremeno podnesena, što proizlazi iz potvrde o prijemu dokumenta od 11.7.2018. godine iz koga se može zaključiti da je tužilac tužbu za zaštitu prava iz radnog odnosa podnio direktno sudu dana 11.07.2018. godine, a da je rješenje o otkazu ugovora o radu od 08.02.2018. godine tužiocu dostavljeno dana 12.02.2018. godine, te rješenje tužene od 22.03.2018. godine, kojim je odbijena žalba tužioca. Imajući u vidu datume kada su donesena pobijana rješenja tužene, prvostepeno 08.02.2018. godine i drugostepeno 22.3.2018. godine, te datum podnošenja tužbe 11.07.2018. godine, drugostepeni sud nalazi da je tužba tužioca u konkretnom slučaju blagovremeno podnesena.

U činjeničnim navodima tužbe tužilac je naveo da mu je radni odnos nezakonito prestao, pa to što tužilac nije u tužbenom zahtjevu naveo broj i datum rješenja čije poništenje traži (iako je iz sadržaja tužbe nesporno o kojim rješenjima se radi), nije od značaja, jer je prvostepeni sud bio dužan da tužioca pozove da otkloni nedostatke tužbe. Međutim, kako je tužilac u toku ovog postupka obuhvatio tužbenim zahtjevom i prvostepeno i drugostepeno rješenje, imajući u vidu da je tužba podnesena u zakonom propisanom roku od 6 mjeseci, da su radnje koje su kasnije preduzete od strane tužioca radnje koje se tiču otklanjanja nedostataka u pogledu urednosti tužbenog zahtjeva, drugostepeni sud nalazi da nisu osnovani prigovori tužene koji se tiču blagovremenosti tužbe iz ovih razloga.

Dalje drugostepeni sud zaključuje da iz odredbe člana 180. ZR proizlazi da je poslodavac dužan da prije otkaza ugovora o radu u slučaju iz člana 179. stav 2. i 3. ovog zakona radnika pismenim putem obavjesti o postojanju razloga za otkaz ugovora o radu i da mu ostavi rok od najmanje 8 dana od dana dostavljanja obavještenja kako bi se izjasnio na navode iz obavještenja, što je sadržano i u Pravilniku o radu tužene kojim je teža povreda radne obaveze koja je stavljena tužiocu na teret i navedena kao razlog prestanka radnog odnosa predviđena odredbom člana 89. stav 3. tačka 3. Pravilnika o radu. Sačinjavanje pismenog obavještenja koje kao obavezno propisuje odredba člana 180. ZR regulisano je i odredbom člana 93. Pravilnika o radu tužene i suštinski predstavlja prijedlog, odnosno zahtjev poslodavca za pokretanje disciplinskog postupka protiv radnika kada ocjeni da postupanje radnika se može kvalifikovati kao teža povreda radne dužnosti iz člana 179. stav 2. i 3. ZR.

Po ocjeni drugostepenog suda, propust tužene da sačini takvo pismeno obavještenje i da ga tužiocu dostavi kao i sve dokaze kojima se u osporenim rješenjima bavio poslodavac i na kojima je temeljio svoju odluku, su morali biti dostavljeni tužiocu za šta u spisu nema dokaza. Prijave radnika koje se nalaze u spisu, koje su bile inicijalne za donošenje rješenja o prestanku radnog odnosa tužiocu, po ocjeni drugostepenog suda ne mogu nadomjestiti nedostatak postojanja pismenog obavještenja, što ukazuje da tužena nije donijela odluku kojom pokreće disciplinski postupak protiv tužioca i nije sprovela disciplinski postupak već je uprava banke

samo donijela sporna rješenja, što je suprotno načelu zakonitosti, koje važi i u disciplinskom postupku protiv radnika.

Kako nema odluke poslodavca (obavještenja) iz odredbe člana 180. ZR kojom se protiv tužioca pokreće disciplinski postupak i stavljaju na teret teže povrede radne dužnosti, po ocjeni drugostepenog suda nije bilo osnova da se izrekne disciplinska mjera za bilo koju težu povredu radne obaveze i da se donese rješenje o prestanku radnog odnosa, jer propust tužene u disciplinskom postupku protiv tužioca da dostavi istom obavještenje, rezultirao je donošenjem nezakonitih rješenja i takav propust je osnov za poništenje i prvostepenog i drugostepenog rješenja kojima je tužiocu otkazan ugovor o radu i na temelju kojih mu je prestao radni odnos.

Propust tužene da bez odluke o pokretanju disciplinskog postupka i sprovođenja tog postupka donese osporena rješenja, po ocjeni drugostepenog suda predstavljaju takvo postupanje se ne može smatrati povredama postupka od kojih se prema odredbi člana 195. stav 2. ZR poslodavac može amnestirati, jer se radi o propustu kojim poslodavac zbog postojanja razloga za otkaz ugovora o radu pokreće protiv radnika postupak za teže povrede radne obaveze.

Pored toga, drugostepeni sud nalazi da teža povreda radne obaveze koja je u prvostepenom rješenju o otkazu ugovora o radu stavljena tužiocu na teret, a tiče se finansijskih pokazatelja poslovanja Filijale B., za čiji rad bi bio odgovoran tužilac, predstavlja posebnu povredu radne dužnosti iz odredbe člana 179. stav 1. tačka 1. ZR. Radi se o povredi zbog koje poslodavac može radniku otkazati ugovor o radu, ako za to postoji opravdan razlog odnosno ako radnik ne ostvaruje rezultate rada ili nema potrebna znanja i sposobnosti za obavljanje poslova na kojima radi. Za otkaz ugovora o radu zbog ove povrede radne obaveze, u smislu odredbe člana 181. ZR poslodavac mora radniku dati pismeno upozorenje u vezi sa nedostacima u radu, uputstvom i primjerenim rokom za poboljšanje rada, a poslodavac ne može da mu obezbijedi drugi odgovarajući posao. Tužena nije dokazala da je postupila u skladu sa odredbom člana 181. ZR.

Tužena je donijela opomenu zbog lakše povrede radne obaveze 23.09.2014. godine, zbog nedovoljne angažovanosti, što je za posljedicu imalo slabu naplatu dospjelih potraživanja i tu povredu kvalifikovala kao lakšu povredu radne obaveze iz člana 80. Pravilnika o radu, te je tada tužilac upozoren da će u slučaju ponavljanja istih ili drugih lakših povreda te povrede se kvalifikovati kao teže povrede radne obaveze za koje će se izreći mjera prestanka radnog odnosa u skladu sa članom 73. stav 1. tačka a. Pravilnika. Međutim, kako u spisu nema dokaza da je tužena u periodu od 2015. do donošenja rješenja o otkazu ugovora o radu tužiocu upućivala tužiocu nove opomene, da mu je ostavila rok za poboljšanje rada i upozorila ga na posljedice ukoliko svoj rad ne poboljša u tom roku, drugostepeni sud zaključuje da tužena nije dokazala da su bili ispunjeni uslovi za otkaz ugovora o radu zbog povrede radne obaveze iz člana 179. stav 1. tačka 1. ZR, pogotovo kada se ima u vidu da je Pravilnikom o radu tužene (član 90. stav 1. tačka 2.) propisano pismeno upozorenje sa najavom o otkazu ugovora o radu bez ponovnog upozorenja, ako radnik u roku od 6 mjeseci učini povredu radne obaveze ili radne discipline.

Konačno, na osnovu svega navedenog drugostepeni sud nalazi da rješenja o prestanku radnog odnosa tužiocu koje je donijela tužena nisu donesena u skladu sa zakonom i da je pogrešan zaključak prvostepenog suda da se radi samo o povredi procedura, slijedom čega je drugostepeni sud našao da je pogrešno primjenjeno materijalno pravo kada je o zahtjevu tužioca prvostepeni sud odlučio temeljem odredbe člana 195. stav 2. ZR.

Pobijana presuda nije pravilna.

Iz činjeničnog utvrđenja proizlazi da je od strane radnika tužene upravi banke podnesena prijava dana 24.01.2018. godine o povredi radne obaveze od strane tužioca koja se odnosi na to da tužilac nije zatražio odobrenje za nabavku roba, usluga i radova i da je samoinicijativno obnovio rasvjetu u Filijali B., da je u vezi navoda iz ove prijave tužilac dao izjavu dana 25.01.2018. godine, da je od strane radnika tužene upravi banke podnesena još jedna prijava dana 31.01.2018. godine o povredi radne obaveze od strane tužioca koja se odnosi na to da je član 4. Ugovora o oročenom depozitu koji je zaključen sa fondom RS 16.10.2017. godine nije definisan u skladu sa zaključcima Odbora tužene i da je u vezi navoda iz ove prijave tužilac dao izjavu dana 31.01.2018. godine u kojoj osporava navode prijave, da je tužena po podnesenim prijavama donijela rješenje 08.02.2018. godine kojim je da je utvrdila da je tužilac učinio teže povrede radnih obaveza iz člana 89. stav 1. alineja 3. tačka 3. Pravilnika o radu i člana 179. stav 2. alineja 3. ZR (što je izvršio zloupotrebu položaja i prekoračio ovlaštenje sa materijalnim i drugim štetnim posljedicama po poslodavca) i tužiocu otkazala ugovor o radu.

Tužena je u rješenju od 08.02.2018. godine još navela i da su u prilog donošenja konačne odluke o otkazu ugovora o radu tužiocu sagledani i rezultati rada te je zaključeno da je došlo do pada poslovanja organizacionih dijelova banke, odnosno Filijale B. za čiji je rad odgovoran direktor Filijale B., da je za konstantan pad u poslovanju na svim finansijskim pozicijama isključivo odgovoran direktor i da postoje opravdani razlozi koji se odnose na radnu sposobnost radnika, odnosno da radnik ne ostvaruje rezultate rada čime su se stekli uslovi propisani članom 89. stav 1. alineja 1. tačka 1) Pravilnika o radu P.I. a.d. S.B. i članom 179. stav 1. alineja 1. ZR.

Rješenjem od 22.03.2018. godine žalba tužioca je odbijena i potvrđeno rješenje od 08.02.2018. godine o otkazu ugovora o radu tužiocu.

Revizijom se neosnovano prigovara zaključku drugostepenog suda da je tužba tužioca blagovremeno podnesena. U tom pogledu od strane drugostepenog suda dato je valjano obrazloženje koje prihvata i ovaj sud i koje se revizijom ne dovodi u pitanje.

Tužilac u ovoj parnici traži poništenje rješenja od 08.02.2018. godine i rješenja od 22.03.2018. godine, kojima mu je utvrđen prestanak radnog odnosa, odnosno otkazan ugovor o radu, te postavlja zahtjev za uspostavu radno - pravnog statusa vraćanjem na rad, isplatu neisplaćenih plata i uplatu doprinosa.

U sporu za ocjenu zakonitosti odluke o otkazu ugovora o radu ne odlučuje se o samom pravu, nego o tome da li je odluka poslodavca u skladu sa propisima ili ne, ispituje se njena formalna i materijalna zakonitost, od čega zavisi da li će sud takvu odluku poništiti.

Formalna zakonitost ispituje se sa aspekta pravilnosti procedure koja je zakonom (i aktom poslodavca) propisana. Zakonitost procedure u disciplinskom postupku utiče na zakonitost odluke o disciplinskoj odgovornosti, ali ne dovodi automatski do nezakonitosti odluke o disciplinskoj odgovornosti, jer kršenje procedure sud treba cijeliti s obzirom na sve okolnosti konkretnog slučaja.

Kod materijalne zakonitosti sud ocjenjuje da li je u sprovedenom postupku za (svaku) povredu koja je bila osnov za otkaz ugovora o radu utvrđeno da je postojao valjan pravni osnov za prestanak radnog odnosa.

Nižestepeni sudovi utvrđuju da tužena nije tužiocu dostavila obavještenje u smislu odredbe člana 180. ZR i da se radi o propustu u kršenju procedure.

Odredba člana 180. ZR propisuje minimalne standarde kojima se obezbjeđuje pravo radnika na odbranu, a oni podrazumijevaju pismeno obavještenje o postojanju razloga za otkaz ugovora o radu, rok od najmanje osam dana za izjašnjenje radnika, navođenje osnova za otkaz, te činjenica i dokaza koji ukazuju da su se stekli uslovi za otkaz. S obzirom na značaj prava na odbranu, svako ograničenje tog prava ima suštinski značaj za ocjenu zakonitosti odluke o otkazu ugovora o radu i vodi povredi prava zaposlenog. Ovo tim prije jer je pravo na odbranu univerzalno pravo koje poznaju svi postupci i može se uskratiti samo u slučaju ako postoje okolnosti zbog kojih nije opravdano očekivati od poslodavca da omogući odbranu.

Ukoliko poslodavac radniku ne dostavi pismeno obavještenje o postojanju razloga za otkaz ugovora o radu u smislu člana 180. ZR, on postupa suprotno odredbama ZR koje propisuju proceduru prilikom provođenja postupka za prestanak radnog odnosa.

Odredbom člana 195. stav 2. ZR propisano je ako se u toku postupka utvrdi da je postojao osnov za prestanak radnog odnosa, ali da je poslodavac postupio suprotno odredbama zakona kojim je propisan postupak za prestanak radnog odnosa, sud će odbiti zahtjev radnika za vraćanje na rad, a na ime naknade štete radniku će dosuditi iznos do šest plata radnika.

Revizijom tužene osnovano se ukazuje da nije pravilan zaključak drugostepenog suda da samo zbog propusta poslodavca da radniku dostavi obavještenje u smislu odredbe člana 180. ZR, odnosno zbog kršenja pravila procedure, nema osnova da se izrekne disciplinska mjera za bilo koju težu povredu radne obaveze (pa ni za one iz člana 179. stav 2. tačka 3. ZR) i da se donese rješenje o prestanku radnog odnosa, te da taj propust sam po sebi čini nezakonitim rješenja tužene.

Za pravilnu primjenu odredbe člana 195. stav 2. ZR potrebno je, pored ocjene suda da li je došlo do kršenja procedure, da se sud izjasni i o tome da li je za svaku od povreda radne obaveze koje su radniku stavljene na teret, postojao osnov za prestanak radnog odnosa, odnosno da li je pravilno utvrđeno da je radnik počinio povredu radne obaveze zbog kojih mu se ugovor o radu otkazuje.

Zato, ukoliko se utvrdi da je radnik učinio (makar i jednu ako se radi o više povreda koje su mu stavljene na teret) težu povredu radne obaveze zbog koje se može otkazati ugovor o radu, tj. da je postojao osnov za prestanak radnog odnosa, a da je prekršena procedura propisana zakonom, sud ne može usvojiti zahtjev za vraćanje radnika na rad, već može samo odlučiti da se poslodavac obaveže na naknadu štete isplatom do šest plata radnika.

Kako se drugostepeni sud, zbog pogrešnog pravnog pristupa u rješavanju ove pravne stvari nije izjasnio da li je tužilac učinio povredu radne obaveze iz člana 179. stav 2. tačka 3. ZR koje su mu stavljene na teret, time je propustio utvrditi odlučne činjenice koje su od značaja za

presuđenje, slijedom čega je valjalo pobijanu presudu na temelju odredbe člana 250. stav 2 . ZPP ukinuti i predmet vratiti drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku, drugostepeni sud će pravilnom primjenom materijalnog i procesnog prava donijeti na zakonu zasnovanu odluku, za koju će dati jasne i logične razloge.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić